

Standardy hospicové péče

**představení dokumentu z dílny
pracovní skupiny při MZČR**

Bc. Adéla Zelbová

Hospic Anežky České v Červeném Kostelci

Pracovní skupina pro paliativní péči

- ustanovena jako stálý odborný poradní orgán MZČR s účinností od 1. 6. 2005.
- první zasedání se konalo 9. 6. 2005 a poslední 21. 2. 2006.
- pracovní skupina byla zrušena k poslednímu únoru 2006 rozhodnutím nového ministra zdravotnictví a její činnost byla přenesena na odborné společnosti.

Ministryně zdravotnictví doc. MUDr. Milada Emmerová, CSc. jmenovala předsedu, místopředsedu a členy pracovní skupiny:

- předseda: MUDr. Pavel Březovský
ředitel odboru zdravotní péče MZ ČR
- místopředseda: Prof. MUDr. Jiří Vorlíček, CSc.
předseda Sekce paliativní medicíny ČLS JEP a
předseda České onkologické společnosti ČLS JEP

členové:

- **MUDr. Zdeněk Kalvach, CSc.** - III. interní klinika VFN a 1. LF UK Praha
- **Ing. Miroslav Wajsar** - Hospic Anežky České v Červeném Kostelci
- **MUDr. Marie Svatošová** - Občanské sdružení Ecce Homo
- **MUDr. Ing. Petr Fiala** - Rehabilitační a léčebné zařízení ve Chvalech
- **MUDr. Štěpán Špinka, Ph.D.** - Hospicové občanské sdružení Cesta domů
- **Doc. MUDr. Jiří Šimek, CSc.** - Ústav lékař. etiky a ošetřovatelství 3.LF UK
- **MUDr. Ondřej Sláma** - FN Brno a Subkatedra paliativní medicíny IPVZ
- **MUDr. Josef Mališ** - Klinika dětské hematologie a onkologie FN v Motole
- **Doc. MUDr. Stanislav Pejchl, CSc.** - Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR
- **MUDr. Ludmila Plšková** - Svaz zdravotních pojišťoven ČR
- **MUDr. Helena Sajdlová** – odbor zdravotní péče MZ ČR
- **PhDr. Václav Filec** - odbor zdravotně sociálních programů MZ ČR
- **MUDr. Eva Zavadilová** - odbor rozvoje zdravotního pojištění MZ ČR

Úkoly pracovní skupiny podle Statutu

1. Pracovní skupina se bude zabývat zejména následujícími problematikami:

- úrovní paliativní péče v českém zdravotnictví a jejím legislativním zakotvením
- stanovením vhodných ukazatelů a parametrů, kterými lze měřit a hodnotit kvalitu poskytované paliativní péče
- organizační formou paliativní péče a posouzením jejich kladů a záporů a efektivitou v různých prostředích
- způsoby úhrad různých forem paliativní péče
- vzděláváním v paliativní péči

Úkoly pracovní skupiny podle Statutu pokračování

2. Základním výstupem bude doporučení pro vydání Metodického pokynu pro budování zdravotnických zařízení poskytujících paliativní péči a organizaci paliativní péče ve zdravotnických zařízeních a v dlouhodobějším horizontu vypracování Národního plánu paliativní péče.

3. Pracovní skupina je oprávněna požadovat od odborných útvarů Ministerstva zdravotnictví a jím řízených organizací podklady, které se týkají projednávané problematiky.

Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy – z roku 2003

„Specializovaná zařízení paliativní péče jsou zařízení, která se věnují paliativní péči jako své hlavní činnosti. Požadují vyškolený personál s vyšší úrovní profesní kvalifikace a větší počet zaměstnanců v poměru k počtu pacientů. Služby těchto zařízení by měly být dostupné ve všech formách péče a měly by být schopné poskytnout pacientovi podporu, ať je **kdekoli: doma, v nemocnici, v rezidenční péči, v pečovatelském domě, v denním stacionáři, na ambulanci nebo na specializovaném oddělení paliativní péče.** Specializovaná zařízení paliativní péče též hrají důležitou roli v podpoře ostatních zdravotníků při poskytování paliativní péče v nemocnicích i mimo ně. Všichni zdravotníci by měli mít v případě potřeby přístup ke konzultacím a podpoře specializovaných poskytovatelů paliativní péče.“

Průběh tvorby standardů

- Tvorba byla započata 8. 12. 2005 na schůzce pracovní skupiny. Schůzka se konala v Hospici Anežky České v Červeném Kostelci, při příležitosti oslavy 10. výročí založení 1. hospice v ČR. Ten byl pověřen tvorbou standardů.
- Tzv. **Standardy kvality specializované paliativní péče** jsou kompilátem národních standardů z USA, Irska, Austrálie a materiálů vydaných Hospicovým občanským sdružením Cesta domů (důležitou součástí je překlad Doporučení Rec /2003/ 24 Výboru ministrů Rady Evropy členskými státy – O organizaci paliativní péče) a Hospicem Citadela – Valašské Meziříčí.

- Kompilát vytvořený v Červeném Kostelci byl v několika kolech připomínkován členy pracovní skupiny při MZČR a dalšími zástupci hospicové péče. Korekturu závěrečného návrhu provedli MUDr. Kabelka a Ing. Běťák na konci května 2006. Materiál byl v této podobně předán Asociaci poskytovatelů hospicové paliativní péče, o.s., a ta na své poslední valné hromadě (13. 10. v Rajhradě u Brna) přijala toto usnesení:
- *„Standardy nepodkročitelného minima jsou závazným dokumentem pro členy APHPP. Lůžkové hospice, jež jsou členy APHPP jsou povinny tyto standardy dodržovat a naplňovat. Nedodržování standardů může být důvodem pro vyloučení z APHPP“.*

Obsah standardů

- Definice paliativní péče, rozdělení na obecnou a specializovanou
- Cílová skupina
- Struktura a proces péče
- Náplň léčby a péče
- Pracovníci
- Vzdělávání pracovníků
- Prostředí, věcné a technické vybavení
- Tělesné aspekty péče
- Psychologické aspekty péče
- Duchovní a existenciální aspekty péče
- Sociální aspekty péče
- Etické a právní aspekty péče
- Odkazy na prameny

Užitečné adresy

- Zahraniční standardy – Palliative Care Newsletter newsletter@hospice.hu
- Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy a další materiály www.cestadomu.cz
- Standardy upravené APHPP www.asociacehospicu.cz